

Obsah

Proslov první: jak jsem se k tématu dostala.....	9
Proslov druhý: pro koho je tato publikace.....	11
Úvod	13

PRVNÍ ČÁST: Vstup do problematiky

1.	Handicap, divadlo, společnost.....	19
1.1	Stejná růže nazvaná jinak.....	19
1.1.1	Postižení	20
1.1.2	Trpět nemocí	21
1.1.3	Mentální retardace	24
1.1.4	Ty nejsi Montek!.....	27
1.2	Mentální handicap jako divadelní výhoda	28
1.3	Hledání termínu: divadlo actor-specific	31
1.4	Downův syndrom a divadlo	32
1.5	Medicínský / společenský / biopsychosociální model postižení a divadlo	34
1.5.1	Medicínský / individualistický model.....	34
1.5.2	Společenský model.....	35
1.5.3	Biopsychosociální model	36
1.5.4	Vliv modelů na divácké vnímání	36
1.6	Shrnutí.....	37
2.	Divadla actor-specific	39
2.1	Divadla herců s mentálním handicapem ve světě	39
2.1.1	„Specifičtí herci vyžadují specifické formy divadla!“	40
2.1.2	„Divadlo actor-specific je politické divadlo.“	41
2.1.3	„Jaké divadlo actor-specific? Zkrátka divadlo.“	42
2.2	Divadla actor-specific v České republice	43
2.2.1	Divadlo Vzhůru nohama: projekt Divadelní tvorba ve specifické skupině.....	44
2.2.2	Divadlo Ujeto.....	45
2.2.3	Jiné jeviště – divadlo v Neratově	46
2.2.4	Divadlo Klauniky	46

2.2.5	Divadlo Aldente	47
2.2.6	Dr.amAS	48
2.2.7	Shrnutí	48
 DRUHÁ ČÁST: Cesta za dobrodružstvím		
	Prolog.....	51
1.	Artistic research aneb Výprava začíná.....	53
2.	<i>Maminko, jsi důležitá jako šraňky v tunelu!</i> dokumentární divadlo a autentické bytí na jevišti.....	56
2.1	Východiska inscenačního procesu.....	56
2.2	Dramaturgická východiska a hledání tématu.....	57
2.3	Střípky scénáře.....	57
2.3.1	Povídka Denisy Střihavkové Mamka a taťka	58
2.3.2	Dopis Jiřího Šedého maminkám, kterým se narodilo dítě s DS	59
2.3.3	Detektivka od Terezy Langmannové	61
2.3.4	Pohádka pro Klárinku od Jiřího Šedého	62
2.3.5	Výroky lidí o dětech s DS	62
2.3.6	Reportáž Upův syndrom.....	64
2.3.7	Hlášení v rozhlase: Den matek a Den Downova syndromu.....	65
2.3.8	Reportáž: Je tvoje maminka důležitá jako šraňky v tunelu?.....	66
2.4	Princip scénáře	67
2.5	Režijní řešení (a problémy).....	68
2.5.1	Cíle	68
2.5.2	Přístup k hercům s DS.....	68
2.5.3	Cesta za pozorností a spontaneitou	69
2.5.4	Hledání ztraceného temporytmu.....	70
2.5.5	Herectví spontánní akce.....	72
2.5.6	Chyby povoleny aneb Dravé zvíře ve výběhu.....	73
2.6	Jednotlivá představení a divácké reakce.....	74
2.7	Závěrem.....	76
3.	<i>Kdopak by se DS bál?</i> Drobné postřehy ke krátkému divadelnímu tvaru.....	78
3.1	Úvod	78
3.2	Dramaturgická východiska a scénář	78
3.3	(Ne)přijetí scénáře inscenačním týmem.....	80
3.4	Práce s herci s Downovým syndromem.....	81
3.4.1	Vnitřní prožitek jen pro sebe	81
3.4.2	Nemluvíci herec jako spoluautor scénáře	81
3.4.3	Mluvím, tedy hrají!	82
3.4.4	Resumé	82
3.5	Přijetí publikem.....	83
3.6	Závěrem.....	83
4.	Teatr 21: divadlo herců se specifickými možnostmi	84
4.1	Úvod	84
4.2	Prolog: mé první setkání s Teatrem 21	84
4.3	Vznik a fungování divadla	85
4.4	Za scénou	87

4.4.1	Před představením	87
4.4.2	Zkouška	88
4.4.3	Herecká cvičení	89
4.5	Práce s herci se specifickými možnostmi – „divadlo pro život“?	90
4.6	Režijně-herecké principy a poetika Teatru 21	90
4.6.1	Jinakost herců jako záměrná stylizace.....	90
4.6.2	Mnohost scénického obrazu.....	92
4.6.3	Ritualita a performativita	92
4.7	Společenský apel Teatru 21	93
4.7.1	<i>Lod' lásky</i>	93
4.7.2	<i>Pády</i>	94
4.7.3	<i>Klauni čili o rodině</i>	94
4.7.4	Kritičnost záměrná, či nezáměrná?	95
4.8	Závěrem.....	96

5.	<i>Who am I?</i> Zpráva herců, kteří mají něco navíc (chromozom)	98
5.1	Úvod	98
5.2	Workshopy	99
5.2.1	Hudební workshopy	99
5.2.2	Pohybové workshopy.....	100
5.2.3	Divadelní předpoklady herců s Downovým syndromem.....	103
5.3	<i>Who am I?</i>	104
5.3.1	Princip tvůrčí práce	105
5.3.2	Režijně-scénografická východiska	107
5.3.3	Témata	108
5.3.4	Schéma scénáře	113
5.3.5	Reflexe představení	114
5.4	Tři roviny divadla herců, kteří mají něco navíc (chromozom)	115
5.4.1	První rovina: zažít svobodu	116
5.4.2	Druhá rovina: dokumentární a komunitní divadlo.....	116
5.4.3	Třetí rovina: zrcadlo světa.....	117
5.5	Závěrem.....	117

Intermezzo

6.	Divadlo diverzity: Theater RambaZamba v Berlíně	122
6.1	Prolog.....	122
6.2	Úvod	123
6.3	Divadlo RambaZamba a jeho vývoj	123
6.3.1	Divadlo, které má příběh.....	123
6.3.2	Od cirkusu k divadlu, od improvizace k textu	124
6.3.3	Gisela Höhne a divadlo improvizace: „Dobře, nebo nic“	125
6.3.4	Jacob Höhne a divadlo textu: od inkluze k diverzitě.....	126
6.4	<i>Ženy z moře</i> : atmosféra jinakosti.....	127
6.5	<i>Pension Schöller</i> : kdo je tady vlastně normální?.....	129
6.6	<i>Loupežníci</i> : vstříc troufalosti a rebelii.....	132
6.7	Divadlo diverzity	135
6.8	Epilog.....	137

Intermezzo

7.	<i>Zed'</i> : herectví bez masek	142
7.1	Úvod	142
7.2	Dílny: herecké, pohybové, hudební, literární	142
7.2.1	Cvičení Královna.....	143
7.2.2	Cvičení <i>Zed'</i>	143
7.2.3	Vlastní (dramatické?) situace	144
7.2.4	Fantazie, co pomáhá i ničí	144
7.2.5	Hudební cvičení: vnímat a být vnímán	145
7.2.6	Psaní textů a improvizace.....	145
7.2.7	Improvizace při hraní: cesta k rituálu.....	147
7.2.8	Shrnutí	147
7.3	Inscenace <i>Zed'</i> : vznik a reprízování	148
7.3.1	Výchozí dramaturgické volby	148
7.3.2	Motivy a témata, z nichž se zrodil scénář	148
7.3.3	Princip scénáře a jeho schéma.....	149
7.3.4	Scénografické a hudební řešení	154
7.3.5	Mezi (ne)řízenou spontaneitou a (nezábavnou) poslušností: proměny v průběhu reprízování	155
7.3.6	Shrnutí	157
7.4	Herecké osobnosti.....	158
7.4.1	Neporazitelná Eli: od ostýchavosti k suverenitě.....	158
7.4.2	Romeo Martin: cesta od nezájmu k citovému zaujetí	158
7.4.3	Šamanka Martina: mezi fikcí a realitou.....	160
7.5	Herectví bez masek.....	164
7.5.1	Fyzické danosti Downova syndromu a z nich pramenící jevištní projev	164
7.5.2	Emoční logika místo časově-příčinných souvislostí	165
7.5.3	Atypický temporytmus: výhoda i handicap.....	165
7.5.4	Hra: věc společná všem	166
7.5.6	Jevištní přítomnost jako výraz bytí tady a teď.....	168
7.5.7	Herec s DS jako esence lidského bytí: herectví bez masek	169
7.6	Závěrem.....	169

ZÁVĚR ANEB MEZI NEBEM A ZEMÍ

Downův syndrom jako divadelní stylizace

Divadelní zpráva divadla actor-specific	171
--	------------

Epilog.....	178
-------------	-----

Summary	179
---------------	-----

Prameny a literatura.....	180
---------------------------	-----

Přílohy	185
---------------	-----